

Καὶ οἱ ἄλλα παιχνιδίσματα γαλλικά: ἐνῶ μιά πράξη, ἔνας συλλογισμός συνεχίζεται μέ τανονικό ἐνεστώτα γυρίζουν τή φράση σέ μέλλοντα, ξαφνικά χωρίς λόγο "θά μιλήσει..." "θά ἔρθει..."

· Η δημοτική δέ συνηθίζει καὶ τώρα δέ θά συνηθίζει τ' ἀφηρημένα ούσιαστικά: "δικαιοσύνη", "καιλα", "σπατάλη", "βλακία". Τό ιάνει ἐπίθετο ούσιαστικό: "ὁ δίκαιος", "ὁ ιακός", "ὁ σπάταλος", "ὁ βλάκας".

· Αποκλείει, τουλάχιστον ἐμποδίζει τήν πολυλογία, ἐπιδημία δεκτή, πληρωμένη μάλιστα: ἐφημερίδες, περιοδικά κάθε τόσο αύξανουν τίς σελίδες. Τό χαρτί βλέπουμε ὅτι ἀκρίβηνε ἀριετά, ποτέ τόση φλυαρία, τόσα ἐγκλήματα, περιγραφές καὶ λεπτομέρειες, τόσα πρόσωπα τῆς "ἡμέρας", χωρίς οἰκονομία λόγου καὶ χώρου καμιά.

"Οταν λείψουνε λέμε ταμπέλες ιρεμασμένες στραβά μέ βέλος "πρός τ' ἀριστερά" πού διδηγούνε "δεξιά".

"Οταν ξέραμε πιά πώς δέ θά εἶναι ἡ νεοελληνική γλώσσα εὖ καὶ η ἔτοιμη, βάζεις ἔνα νόημα, ἔνα περιστατικό σέ πρίζα δίπλα σου βγαίνει ἐκ φραση γλωσσική σωστή = φώς.

Ξέρομε πιά πώς τό ρεῦμα ἔχει διακοπές, βλάβες, Ξέρομε πού βρίσκονται οἱ βλάβες, ἀπό πού οἱ διακοπές.

"Ολα πού χρειάζονται ἄλλα γή, τότε θ' ἄλλαξοντες.

Θ' ἀλλάξει καὶ ἡ στίξη. πού διαφέρει ἀπό τή γαλλική μέ τά τόσα κόματα μέ ἥ χωρίς τελείες ἀπό πάνω, γιά πολλές "ἀποχρώσεις".

· Η νεοελληνική φράση πιό μονοιδματη.

· Ο ἥχος που ἔχει σχέση στενή μέ τόν προφορικό λόγο, σήμερα κι αύτός εἶναι ἀλλοπρόσαλλος, πότε ιραυγαλέος πότε μονότονος, φυσική δμιλία, ἥχος φυσικός σπάνιος. Πολύ προσποιημένος καὶ στήν δμιλία καὶ σέ δημόσιες συζητήσεις, "στά μέσα ἐνημερώσεως" ἀγνώριστος.

· Αιούς ἀπό μακριά σπάνια ιαταλαβαίνεις πώς εἶναι γνώριμη γλώσσα = · Ελληνικά κοινά.

Καὶ οἱ φωνές πού ἐπαναλαμβάνουν τό ἴδιο νόημα, συνήθως γυναικείες "στόν ἐπόμενο τόνο ἡ ὥρα θά εἶναι", "περιμένετε στό ἀκουστικό" ἡλεκτρονικά τυποποιημένες θά ἔχουν ἀποτυπωθεῖ ἀπό βεντέτες σέ ἥχο ξένο.

"Οσοι διαβάσανε τό γραπτό μας καὶ δέχονται τήν πρόβλεψη καὶ τήν ἀνάγκη γιά γλώσσα νεοελληνική, γνώριμη καὶ στ' αὐτή, ἃς προσέξουνε πᾶς στή σημερινή, μάλιστα γραπτή δημοτική τό ν πού καταργήθηκε- τό πήραν ἀπό φόβο, ὅμως δέν μπορεῖ νά λείψει ὅταν ή ἐπόμενη λέξη ἀρχίζει μέ τη καὶ τη π.

"Αν ἐπικρατήσει καὶ σέ λίγο ἀκούμε "τό καπνό", "τό πατέρα", "τό κόσμο" εἶναι ἄλλη μία ήχητική πληγή. "Ετσι μιλούσαν κάποτε κυρίες μέ ἀγωγή ἐγγλεζοχιώτικη.

Καὶ τά ἰδιώματα, Ποντιακά, Κυπριώτικα, διάφορα ἀπό περιοχές τῆς μικρασίας, Ἀρβανίτικα δέ χρειάζουνται ἀμεσα βέβαια μά ἔχουνε θέση στή σπουδή τῆς γλώσσας.

Καὶ στήν ἀνάπτυξη τῆς περιοχῆς του καθένα μέ τις ρίζες του, τήν ἴστορία του, πᾶς ἐπιβίωσε καὶ ως πότε.

Θά πεντες ποιός θ' ἀφίσει "τ' ἀγγλικά του" μάλιστα "ἐντατικά" νά μελετήσει τ' Ἀρβανίτικα;

Δέν ύπάρχει τέτοιος κίνδυνος. Μά κάπου στήν Ἀνώτερη καὶ παρ' ὀλίγον Ἀνώτατη καὶ σούπερ Ἀνώτατη Παιδεία εἶχε θέση μελέτης καὶ πρόγραμμα γιά ἰδιώματα.

Καὶ καταλήγομε: "Οπου δέν ξεσηκώνουνται εἰδικοί γλωσσολόγοι, φιλόλογοι ἃς ξεσηκωθούνε πρώτα λίγοι καὶ όστερα πολλοί κοινοί νεοέλληνες γιά γλωσσική ἀντίσταση.

Λοιπόν ἀπ' τις αἰσθήσεις θά δεύνθει πιστεύω καὶ θά ζητά πρώτα ήχο σωστό ή ακοή, ὅταν κι ὅπου ή ἐλληνική γλώσσα ἐπικρατήσει.

Καὶ γεύση γλωσσική σωστή καὶ αὐξημένη κι γλωσσική εύαισθησία.

Καθώς καὶ στομάχι γερό νά χωνεύει τ' ἄλλοπρόσαλλα.

Κι δ νούς, τό ξαναλέμε νά μήν ἀρχηστευτεῖ, ν' ἀναζητᾶ.

Ούτε στέκει στήν ἀναζήτηση νά συμβουλέψεις: "διαβάζετε, διαβάζετε" ὅπως σέ περιοδικά συμβουλεύαν τούς ἀρχαρίους, σά νά τούς λές "τρώτε πολύ γιά νά γίνετε καλοί μάγειροι".

Οι δημαλοί κοινοί "Ελληνες δέν εἶναι ἀρχάριοι.

Μά κι ἂν ἀχρηστευτεῖ τοῦ οἰνοῦ νεοέλληνα, τοῦ οἰνοῦ ἀνθρώπου δὲ νούς καὶ γίνομε οἰνωνίες πού χρειάζεται νούς μόνο γιὰ μιὰ εἰδική δουλειὰ ὅπως π.χ. τὰ μερμύγια, οἱ μέλισσες, πάλι σὲ μερμυγνοφωλιές, σὲ ηυψέλες δέν ἄλλάζουνε πιστεύω τὴ δική τους γλώσσα:

Σαλεύουνε κεραίες, φτεράκια γιὰ συνεννόση, δέ σαλεύουν κεραίες, φτεράκια *της μύγας θησαύρου*.

Ἐκτός, ἂν προσπαθούνε νὰ ξεγελάσουνε κανέναν ἔχθρο.

Σήμερα ἐμεῖς ξεγελούμε τὸν ἑαυτό μας.

· Η ποληση πάντα ἄνετη ζωντανή δημοτική. Στενά δεμένος φαίνεται μὲ τὶς πηγές τῆς ζωῆς δὲ ποιητής - ἂν εἴναι ποιητής -.

Τ' ἀφορημένα κι ἀσυνάρτητα τῆς θελημένης ἀσυναρτησίας, τὰ λεγόμενα καὶ πρωτοπορειακά, γρήγορα γίνουνται δπισθοπορειακά, τό εἶδαμε.

"Αν καὶ ὅταν ἔχουν ἀξία διαρκεῖ, ἀργά δὲ γρήγορα φανερώνεται. Βέβαια, μιὰ γιὰ πάντα μὲ τὸν πυρηνικὸν χαλασμό θά λείψουνε.

Μέ ποιητική διπλή αἴσθηση καὶ γλωσσική ἄνεση γράψανε καὶ μερικοὶ πεζογράφοι, Παπαδιαμάντης, Μωραΐτιδης, ὅτι περιγραφικὸν δὲ σχόλιο δικό τους σὲ ηαθαρεύουσα ἔξοχη - τὴν Ξέρανε. Στὴν ἵδια σελίδα νησιώτες, παπάδες, θαλασσινοί, γυναικες, κόρες τέλεια δημοτική - νόμιμη διγλωσσία, πλούτος μας.

· Εδῶ μᾶς πέρασε ἀπ' τό νοῦ μιὰ ψηφία - ἐμπειρική κι αὐτή - πώς οἱ ἀρχηγοὶ καὶ διαδοἱ φανατικοὶ ηαθαρευουσιάνοι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης δέν Ξέρανε τὴ γλώσσα πού ἔπιβάλανε.

"Οσα γράψανε, ηηρύζανε δείχνουνε ήμιμάθεια. Δέν ὀφεληθήκανε ἀπό τὴν πιό περίπλοκη μά περιεκτική δομή τῆς ηαθαρεύουσας.

Μέ ηούφια συνθήματα γιὰ "ἔθνικούς κι ενδύνους", "χυδαιιδητες" κυρίεψε κάποιος γλωσσικὸς φασισμός πού ξεγέλασε καὶ τὴ νεολαία (ὅπως κι δὲ πολιτικός). Μέ στόχο νά κόψει καὶ τὴ γλωσσική φυσική πορεία πρὸς τὴν ἀναγνώριση τοῦ λαοῦ καὶ τῆς γλώσσας του. Καὶ νά διατηρηθεῖ ἄλλο ἔνα προνόμιο - τὸ γλωσσικό - τῆς ἀρχουσας τάξης.

"λαϊκισμός"

Κι ἡ λέξη αὐτή ἔπιρεάζει ἀκόμη τὴ γλωσσική μας ψητέλεια, ἔκφραζει περιφρόνηση ἀνομολόγητη καὶ δμολογημένη γιά ὅ,τι

Έχει λαϊκή προέλευση.

Βέβαια τά "λαϊκά" προϊόντα πνευματικά ήταν χειροτεχνικά, χάνουν από τήν αξία τους δταν ηλοθελητές βαλθισμούς νά τά βελτιώσουν. Ούτε είδηση παίρνουνε μήπως χρειάζεται ΚΑΙ ΝΑ διδαχτούνε, από αυτά πού διατηρήθηκαν.

Πάντως φόβος-πανικός βασανίζει δημοσιογράφους μά ήταν λογοτέχνες - όλα τά έπαγγέλματα ήταν πλανώδιους πωλητές, μήπως φανούνε άσυροι στοι.

Συζητώντας γιά "γλωσσική άντισταση" κάποιος ρώτησε αν πιστεύουμε πώς θά λείψει πιά ποτέ τό "σέξ"-έρωτησις "καρφί".

• Απαντούμε: Κι ή λέξη "σνάκ μπάρ" άλλαξε τή γεύση ήταν τή σημασία μιᾶς ψυχαγωγίας.

"Ουμως ή προηγμένη τεχνολογία - πού μᾶς χρειάστηκε η παραπάνω - αν μετρούσε ίκανοποίηση έρωτική, άπολαυση, ιρυφές ήταν φανερές συγκινήσεις, ώμος παθος + τή λέξη άγαπη ας είναι αστατη, συγκρίνοντας μέ τό "σέξ" θά βγαινε τό "σέξ" θεωρία ήταν πράξη χαμηλής αξίας είδος.

Δέν έχει έπαρκεια τό σέξ, χρειάζεται βοήθεια έξωτερη "πορνό", "πορνά", έπιδείξεις, "τσόντες".

Κι δ έρωτας στά παγκάκια, στά "γκαζόν" γίνεται έπιδεικτικός.

"Ελειψε ή ν τ ρ ο π ή δέρμα φυσιολογικό, συμπληρωματικό σέ αντρες ήταν γυναίκες, = άνωμαλία δργανική.

• Από καμιά κοινωνία, καμιά έποχή δέ λείπουνε άνωμαλίες, διαστροφές ούτε θά λείψουνε.

"Οταν ζυμως"οί τραβεστί" κυριαρχούν σέ δλόκλησης συνοικίες, οί δημοφιλέστεροι στήν Αγγλία έπιμένουν γιά νόμιμο γάμο, ή άνωμαλία είναι μιά μορφή βίας.

Καθιερωμένη άπ' τή μονοσύλλαβη άκατανδητη λέξη.

Μιά μόδα - ζπως ήταν άλλες παρόμοιες γιά κάποιο ρούχο, κάποιο θέαμα.

Χωρίς παρέμβαση λογική.

Καμιά, διαφοροποίηση γιατί ήταν πώς αύξανει ή δυστυχία, τό έγκλημα. Οδηγεῖ σέ διάλυση άτόμων, δημαρκή.

Οι πολλοί κοινοί ανθρώποι είναι ωστόσο σήμερα δημαλοί ένηλικες μά & νέοι.

"Ας μήν άκούγονται.

Μπορούν και θέλουν νά είναι δμαλοί.

Τό "σέξ" συνδέεται κι αύτό τελικά μέ τή γλωσσική άντισταση.

Δέν πιστεύω πώς θά συνηθίσουμε καὶ τίς άνωμαλίες τούτες, όπως κοντεύομε νά συνηθίσουμε τίς άνωμαλίες του τηλεφώνου. Εδώ μνημονεύομε κατά χρονολογική σειρά δύο πρωτοπόρους άγωναςτηναν για "μεταρύθμιση", υποστήριξαν έμπρακτα τή δημοτική ως ιύριο φορέα τής παιδίας καὶ τής ζωής, πληρώσανε ἄλλοι πιό σκληρά κι ἄλλοι πιό ήπια πεποιθήσεις καὶ πειράματα.

Από τούς πρώτους πέταξε ἀπ' τό Παρίσι δ ψυχάρης τή λέξη δημοτική ἀς μήν τήν ήξαιρε, ή φωνή του καὶ τά βιβλία χρήσιμα μέ τίς υπερβολές του ἔστω πρός ἀποφυγή.

Τό 1908 δ Δ. Σαράτσης μέ συνεργάτη δάσκαλο τόν Α. Δελμούζο, ίδρυσαν παρθεναγωγεῖο στό Βόλο. Τό 1914 κάθισαν κατηγορούμενοι.

Τό 1909 ίδρυθηκε δ 'Εκπαιδευτικός "Ομιλος μέ ήγητικά στελέχη γιά τήν έκπαιδευτική μεταρύθμιση τόν Δ. Γλυνδ, τόν Α. Δελμούζο καὶ τόν Μ. Τριανταφυλλίδη. Τό 1924-25 οἱ έκπαιδευτικοὶ καὶ οἱ ἄνθρωποι τῶν γραμμάτων Γληνδός, Βάρναλης, Καζαντζάκης, Δελμούζος, Ρ. Ιμβριώτη έπισης κατηγορήθηκαν. Τό ιράτος σκηνοθέτησε τά "Μαρασλειακά" καὶ τελικά διέλυσε τά τελευταῖα προπύργια του δημοτικισμοῦ, τό Μαράσλειο διδασκαλεῖο καὶ τήν Αναδημία.

Καὶ τότε οἱ δημοτικιστές άντιπροσωπεύανε διάφορες κατηγορίες δημοτικής στή χρήση της: ἔχει ένδιαφέρον καὶ τώρα τώρα νά λεχθεῖ πώς ή Ρ. Ιμβριώτη π.χ. ήξαιρε δημοτική, τή μιλούσε ἄνετα. Τού Ιμβριώτη, κείμενα, δημιλίες, παρουσιάζουνε πλήθος μεταφραστικά σχήματα ἀπό τά Γερμανικά - ἀπό τότε άνιστητες καὶ δυσκολίες γιά ένταλα δημοτική.

Τέλος, τό 1941 δ καθηγητής Ι. Κακριδής καθίζει κατηγορούμενος στήν περίφημη "Δίκη τῶν Τόνων".

Λίγα δείγματα πρός ἀποφυγή, γλωσσικά λαθεμένα:

- 1) "'Εξαιτίας του περιορισμένου του χώρου μιᾶς διόροφης μονοκατοικίας".
- 2) "...ή ζωή καὶ ή ύγεια τής έγγύου είναι μεγαλύτερης ἀξίας ἀγαθό ἀπό αύτήν του ἐμβρύου"
- 3) " Δεδομένου ότι..." (ἀπό τό ΕΤΑΝΤ DONNÉ QUE...)

Στήν Κοινή σωστή δημοτική:

- 1) "'Επειδή είναι περιορισμένος ο χώρος σε διόροφην μονοκατοικία".
- 2) "..ἡ ζωή καὶ ἡ ὄγεια τῆς ἐγγύου ἔχουν μεγαλύτερη ἀξία ἀπό τήν ζωήν καὶ τήν ὄγειαν τοῦ ἐμβρύου"
- 3) "'Επειδή..."

Πολυλογία στήν έκφραση, κακή χρήση τῆς γλώσσας, θολώνει καὶ τό νόημα:

- 1) "Καὶ τά πορίσματα... ὅσο πλήρη οὐ ἀν είναι, σπάνια συνοψίζουν τήν θετικήν προώθησην πού ἐπιτελέστηκε ἀναφορικά μέ τό συγκεκριμένο στόχο τῆς ἀρχικῆς σύλληψης".
- 2) "'Αλλά ο συναγωνισμὸς μακριά ἀπό τό νά δηλώνει τή δομή τῶν κεφαλαιοκρατικῶν σχέσεων παραγωγῆς συνίσταται ἀκριβῶς στό ἀποτέλεσμα τοῦ νομικοῦ καὶ τοῦ ἰδεολογικοῦ στοιχείου πάνω στίς οἰκονομικές-κοινωνικές σχέσεις".
- 3) "'Ανάμεσα στή σχολαστική καὶ εἰρωνικά χρησιμοποιούμενη μουσική καὶ τούς γιροντέσια ρεαλιστικούς θορύβους. Τά ἀποτελέσματα ἀπ' τήν κοσμογονική καὶ τρυφερή πρώτη συμφωνία τοῦ μάλερ (καὶ κυρίως τό ἀρχικό θέμα του "Φρέρ Ζάκ" πού χρησιμοποιεῖται στό φίλμ σάν ἡχητικό λαϊτ μοτίφ) καὶ οἱ χυδαίοι ἥχοι ἀπ' τό ροχαλητό καὶ τό φαγοπότι δημιουργούσν ενα ἔξοχο κοντραμπούντο πού υπηρετεῖ θαυμάσια τήν ὅλη εἰρωνική καὶ σαρκαστική διάθεση τοῦ σκηνοθέτη".
- 4) "'Αν παρατηρήσουμε μέ προσοχή τίς μεγάλες γραμμές τῆς ἀνάπτυξής της καὶ τά χαρακτηριστικά τῶν ἔξελικτικῶν της διεργασιῶν, διακρίνουμε τότε ὅτι ἡ ἀνθρωπότητα ἔχει ενα εἰδικό τρόπο γιά νά προοδεύσει, ὅτι ἔχει ενα καθ' αύτό δικό της στύλ, τό διποτό ως τόσο μᾶς θυμίζει ενα ἄλλο: τό στύλ τοῦ ἴδιου τοῦ Σύμπαντος, τό διποτό μένει πιστό, ὅπως καὶ ο μηχανισμὸς ἀνάπτυξης τοῦ δέντρου τῆς ζωῆς, στήν ΐδια τή δυναμική τοῦ Κόσμου, στά ΐδια σταθερά καὶ ἀναλλοίωτα δεδομένα".

'Εμεῖς κάναμε καὶ τή διάγνωση ὅτι αύτά είναι τυμπανισμός ἢ ἀεροφαγία.

Συνεργάστηκα στή δουλιά τούτη μέ "φιλόδογούς" ἀκριμη, συμφωνήσαμε, διαφωνήσαμε, καλόπιστα μά τήν πρωτοβουλία καί τήν εύθυνην διατηρώ ἀκέραια καὶ ύπογράφω.

"Ελλη Παπαδημητρίου

"Αν υπάρχει ἐνδιαφέρον γιά τό θέμα "γλωσσική ἀντίσταση" θά δοθούν σ' ὅποιον ζητήσει εξηγήσεις." Αν δέν υπάρχει περιττεύουν.

Ἐν ἀπίστοτεν ἐξαὶ τὸν τὸν τοιούτου
ἢ τῆς γέωρας, Τη λόγην μήποτε τῆς Σεργιουσίας γνωστή
είναι, εἰδηράς, καταγόσσεις γεννήτις, οὐδιέτες τροχαλας γ-
ιων ἢ νεοδικτατική μεταψυχία τῆς Βραχίσ σε καρδι-
ναλίδος διάκονον, συνέστησε οὐρανοπάτη τη Νομαρχία
~~Καρδιά~~ τοῦ εἰκονοποιητικοῦ οὐρανού, φυγούσε ^{τῆς πρώτης γέωρας} καρβα-
λιάς Σίτου, καρβαλίας Αττικής πόλης αναγόμενης ^{τοῦ νότου} ουρανού
τοῦ θεοῦ Παναγίας τοῦ Ζαΐση Λαζαρίδης γνωστής εἰδηράς
χωρίς καταλατητικήν την παντού χωρίστηκε, εργάζεται
τη Δύναμη.

κατσίκας καὶ τοῦ γιοῦ καὶ τῆς γῆς δλόκληρης.

Γλωσσολόγοι, καθηγητές, εἰδικοί καὶ ἀρμόδιοι συζητοῦνε, διαφωνοῦνε, συμφωνοῦνε μὲ τὸ συντακτικὸ στό χέρι, δικαιούεις δέν ἔχουν δηλώσει πώς σχήματα γλωσσικά καὶ νοήματα "ἔξωθεν" εἶναι ὑπότελεια γλωσσική.

Οὔτε ἀκούστηκε κήρυγμα γιά γλωσσική ἀντίσταση^{έπιβλωση}.

Κι ἡ δημοτική πού ἐστάζουμε γιά ἐπίσημη γλώσσα, βήμα χρήσιμο.

"Ομως δέν εἶναι δημοτική μερικές τριτόκλιτες κάταλήξεις νά γίνουν πρωτόκλιτες: ἀντί "τῆς καταστάσεως" νά γράφουμε "τῆς κατάστασης", ἀντί "τῆς ἐκθέσεως" τῆς "ἐκθεσης".

Οὔτε τό "ὑπό" νά γίνει "κάτω ἀπό", τό ἀλματῶδες νά γραφτεῖ "ἀλματώδικο".

Καὶ πολλά ἀκοῦμε καὶ διαβάζομε, εἶναι περιττή καὶ παρεξηγημένη πρόσοδος. π.χ. στήν ἑφημερίδα τοῦ λαοῦ γράφεται ἡμερομηνία "9 Μάη" "10 Νοέμβρη". Περιττό γιατί ὅλοι καταλαβαίνομε μάϊος γενική Μαΐου, Νοέμβριος-γενική Νοεμβρίου.

Καὶ λαθεμένο γιατί σέ σωστή δημοτική θά πεῖς "18 τοῦ Μάη" "20 τοῦ Νοέμβρη". Δημοτική δηλαδή ἀποκριάτικη, ρούχα καθημερινά πού τά φορᾶς στραβά.

Ακούστηκαν ἀπό ἐπίσημα πρόσωπα καὶ διάφορα παράξενα. "Ενας Ἀκαδημαϊκός. -γιατρός αὐτός .. δήλωσε πώς γιά νά μιλήσουμε καλά Ἑλληνικά πρέπει νά μάθουμε καλά Εένες γλώσσες, σάν νά εἶναι οἱ γλώσσες ἔτοιμες σέ σφραγισμένα μπουκάλια, διαλέγεις καὶ μεταγγίζεις ὅπως στήν ἐπάρατη νόσο - τό νέο αἷμα, ~~δέντρον τοῦ Ασδραύτη~~".

"Ενας ἐπιμορφωσίας, μόνιμος κάτοικος στό Παρίσι ήταν ἐδῶ γιά "διακοπές", σέ συζήτηση πού ἀνοίξαμε εἶπε τεντώνοντας τά πόδια του: "Τί κι ἂν δέν ἔχομε γλώσσα..." "Αραγε τί νά λέει τώρα τό 1982; ~~επίπλος Λαζαράκης~~

·Η ΕΛΜΕ πρόσφατα πανηγυρίζοντας τό μονοτονικό πρότεινε νά γράφεται τό ι, τό γνωστό μας ιώτα, μέ μιά τελεία στήν κορφή, τόν πρόσθετο ἄχρηστο κόπο δέν τόν υπολόγισε, αὗτης μόνο τό "ἀνάποδο καμάρι" μας, δέ ἔξευρωπαῖσμός.

·Ἐδῶ εἴπαμε δέν ἔχομε πρόθεση οὔτε γνώσεις γιά με-

Γλώσσα καὶ ἀγλωσσία

-παρατηρήσεις ἐμπειρικές-

Δέμε καὶ πιστεύομε πώς δ λόγος εἶναι κύρια σύνδεση τοῦ οὐρνοῦ ἄνθρωπου μὲν τὸν κόσμο, παῖρνει καὶ δίνει, διπλή λειτουργία, ἐφόδιο καὶ δργανό ἡ γλώσσα. Κι ἡ κανονική γλωσσική λειτουργία εἶναι δεῖγμα ψυχῆς, κανονική ἀναπνοή.

Σήμερα ἡ γλώσσα, ἡ ἀναπνοή μας δέν εἶναι κανονική.

Μερικά συμπτώματα κρίσιμα, πρόσφατα:

"Εχουν πληθύνει ἀκατανόδητες ξένες λέξεις σε ἄρθρα, ἐφημερίδες, σε περιοδικά, σε κουβέντες οἱ μονοσύλλαβες τέσσερες, σέξες, στάρ, μπάρ, ἦχος καὶ νόημα στ' αὐτιά πού ἀκούνε, στά μάτια πού διαβάζουνε, τελικά στό νοσ μιά σκόνη, ἔνα θόλωμα, ἔνα κουτούλισμα στό σκοτάδι, δηλαδή τραυματισμός.

"Ἐπίσης οἱ ἀκατανόδητες δισύλλαβες, πολυσσύλλαβες, σήριαλ, μπουτίκ, τσεκάπ, σεβενάπ, λέξεις πού δέν ἔχουν ολίσεις, δέν ἔχουν πληθυντικό προκαλούν κι αὐτές στόν δημαρχό άμηχανία, ἐπειδή κι ὅτι ἀγράμματος νεοέλληνας χειρίζεται ἀλάθευτα δνομαστική, γενική, αἰτιατική, πληθυντικό, τό γλωσσικό του ἐργαλεῖο ἔχει ἀρμούς, χορδές, διαφορετικές, δ νούς διστάζει πῶς θά τις χειρίστε, πῶς θά παραγγείλει π.χ. "δύο κάσες σεβενάπ ἢ σεβενάπια" θά ρωτήσει "τή διεύθυνση τής μπουτίκ ἢ τής μπουτίκας σας παρακαλῶ;". ἀσυνενοησία δηλαδή καὶ χαμένος χρόνος καὶ ιδπος ὕσπου νά μάθει νά τά παπαγαλίζει.

Συχνά κουτσουρεύει τή φράση "σεβενάπ δυό", "μπουτίκ διεύθυνση"; "δηλαδή κουτσουρεύεται ἡ γλώσσα, κουτσουρεύεται κι ἡ ἀναπνοή, τελικά κι ἡ ζωή καὶ καμάρωνομε".

Βέβαια δ ἄνθρωπος δέ ζει χωρίς καμάρι, κρυφό ἢ φανερό, οἱ νεοέλληνες καμαρώνανε· κάποτε τ' ἀρσενικά παιδιά, ἔνα μουλάρι πού βγήκε γερό, μιά ιδρη δημορφη πού τήν πήρε γιατρός χωρίς προίκα, ἐπειτα τό φορντάκι πού ἔβγαζε ἀνήφορο.

Τώρα μισθωτοί, έργατικοί μά καλ ἀγρότες ἔχουν τό^ν καμάρι τῆς καταναλωτικῆς κοινωνίας, δηλαδή αμερικάνικος τρόπος ζωής: παίρνεις και νούργια καίπετας.

Πάντα βέβαια δ "ἔξυπνος" νεοέλληνας που λούσσε δικά του χρήσιμα, διμετανάστης στό πρῶτο λιμάνι ἀγόραζε ἄχρηστα καλ κα μάρωνε. Μέ τό άναποδο κα μάρτι.

Καλ σπάνια νά πετ "δέν ξέρω, δέν κατάλαβα".

Καλ βέβαια καταλαβείνειάρκετά τά εύκολα τά πρόχειρα π.χ. ἔνας νησιώτης εἶδε "σνάκ-μπάρ" στήν Όμονοια, εἶδε "σάντουϊτς" στίβες ἀξεχώριστες, φρέσκες ἡ μπαγιάτικες εἶδε δυσδ δάκτυλα "ζαμπόν" νά κρέμεται. Μέ τό θάρρος λοιπόν πού τοσ δίνουνε τόσες λέξεις "ἀκατανόητες" πάει στό νησί του, ἀνοίγει "σνάκ-μπάρ", ἐπιβάλλει τήν δροστασία, μεζέ πιδ ἄνοστο ἀπό ἄχυρο, τό πιοτό βουβό, τό παράγγελμα "συντομεύετε", ν' ἀδειάσει κανένα σκαμνί, "ο ~~κέντη~~" δηλαδή πρόδοσις.

Κι ἡ νεολαΐσκανει χαρές.

Η ταβέρνα συγκατάβαση. Πόσοι περιμένουνε νά ψηθεῖ κανένα πλοιάμι χταποδάκι στά κάρβουνα...

Νοσταλγίες; "Ισως. Μά καλ δργή. Όργή ταιριάζει γιά τόν ξεπεσμό τῆς ἀναψυχῆς ἄρα καλ τῆς έργασίας τοσ κοινού ἀνθρώπου, ἄρα καλ τῆς ζωῆς.

Κάποτε γιά ἔνα λόγο πού πετούσε μιά παρέα πρός τ' ἀντικρινό τραπεζάκι -δχι βρισιά- ἔπρεπε νά δοθεῖ λόγος, ἔξήγηση, συχνά σπάζανε κεφάλια, ποτήρια, καιδ μεγάλο.

Μάπιδ μεγάλο καιδ σέ σκλαβιά, σέ δικτατορίες. Δέ ζητά οῦτε δίνει λόγο κανείς, τό "πεινώ-πεινώ", "είδοποιεῖστε τή μάνα μου", "βοήθεια" πέφτει στό κενό.

Επικρατεῖ ἔτσι μεθοδευμένο, ἀντιμώρητο ἔγκλημα. Μαφίες, "νονοί", κατά συνοικία, δην διάφορες ἐνωμένες πολιτείες...

Μερικές λέξεις και νούργιες ἀδριστες π.χ. ή λέξη πρόβλημα ἔφτασε καλ στά χωριά. Σού λένε "εἶχα πρόβλημα φέτος μέ τήν κατσίκα μου" ἀντί νά χρησιμοποιούσην κυριολεξία "ἀπέβαλε φέτος ή κατσίκα μου" ή "ἔχω πρόβλημα μέ τό γιό μου" ἀντί "ἔμεινε στήν ἴδια τάξη".

Η λέξη δην πρόβλημα είναι ἀδριστη, δεν γιμα τῆς ἀμηχανίας πού κυβερνά τόν ἀμερικάνικο τρόπο ζωῆς πού ἀποφεύγει τήν πραγματικότητα. "Αρα καλ γλωσσιά καλ λογικιά ἀγνοεῖ τούς πυραύλους, τόν πυρηνικό κίνδυνο (κι δύος κι δύος στόλος τους ἀμηχανία έκφραζουνε), ζημιά δηλαδή καλ τῆς